

Az óra időpontja: **2018.04.16, 7. óra, 13:35-14:20**

Iskola, osztály: **Gimnázium, 10. E. osztály**

Iskola neve és címe: **Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium, 1015 Budapest, Szabó Ilonka utca 2.**

Tanít: **Csepedi Bálint**

Témakör megnevezése: **A globális kihívások**

Tanítási egység (téma) címe: **Túlnépesedés és a népességfogyás**

Az óra (jellemző) típusa: **Új ismereteket feldolgozó óra**

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- A diákok megismerkedjenek a Földön lévő globális problémákkal, kihívásokkal.
- Átlássák azokat és tudjanak róla és hozzá érdemben felszólalni.
- Rálátásuk legyen a körülöttük zajló kihívásokra.

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- A népességrobbanás kialakulása, következményei,
- a folyamat összefüggéseinek,
- területi jellemzőinek feltárása.
- Eltérő népesedési folyamatok jellemzőinek bemutatása példákon.
- összefüggések megértése

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- erkölcsi nevelés
- társas kultúrára való nevelés
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- fegyelmezett munkára való nevelés, megfigyelés fejlesztése
- egészséges életvitelre, tudatos életmódra nevelés

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: demográfiai robbanás, fiatalodó társadalom, elöregedő társadalom, regionális és globális probléma, környezeti válság, népességfogyás, eltartóképesség, születésszabályozás, nemzetközi vándorlás, ökológiai lábnyom
- megerősítendő fogalmak: periféria, vendégmunkás, elmaradottság, éhezés,

b. Folyamatok:

- új folyamatok: népességnövekedés, népességfogyás,
- megerősítendő folyamatok: globalizáció, környezetszennyezés, éhezés

c. Összefüggések:

- új összefüggések: globális problémák kialakulása, hatása; ökológiai lábnyom
- megerősítendő összefüggések: népességvándorlás következményei

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

- A különböző országok eltérő népességnövekedési üteme, fejlettségi különbségekkel összefüggésben

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek:

- Történelmi, népességföldrajzi, biológiai ismeretek alkalmazása.
- Önálló tanulás képességének fejlesztése,
- adatsorok, diagramok, tematikus térképek elemzése, tájékozódás.
- Társadalmi készségek
- digitális kompetencia fejlesztése.
- természettudományos és technikai kompetencia
- szociális és állampolgári kompetencia

f. Főbb tanulói tevékenységek:

- csoportos munka,
- egyéni munka, kérdés-felelet,
- érvelés,
- megfigyelés

2. Szemléltető és munkaeszközök

- Interaktív tábla,
- atlasz
- projektor
- számítógép
- tankönyv

3. Felhasznált irodalom

- Tankönyv: Földrajz 10. – Jónás I., Pál V., Szöllősy L., Vízvári A., Mozaik, Szeged, 2016 (224-227 o.)
- Atlasz: Képes földrajzi atlasz középiskolásoknak, Mozaik, Szeged, 2013 (116-117 o., 128 o.)
- Kerettanterv: Földrajz 9-10. évfolyam

4. Mellékletek jegyzéke

Sway

Szemléltető videó

Cikkek

Szemléltető online térképek infografikákkal

Összefoglaló feladat

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1 p.	I. Az óra szervezése				
	jelentések, köszönés adminisztráció	szervezés			e-napló
2-7 p.	II. Értékelés				
	Röpdolgozat az előző tananyagból	ellenőrzés	felelevenítés	egyéni munka	kiosztott kérdések
8-39 p.	III. Új anyag feldolgozása:				
8-15 p.	A GLOBÁLIS PROBLÉMÁK			frontális osztálymunka	
	Játékos feladat: az első padosorba több tanuló állítása feltételek szerint, így ott sok diák tömörül, míg hátul kevés marad. Lényeg: szemléltetés: túlnépesedés – népességfogyás	érdeklődés-felkeltés	rendszerezés	osztálymunka	padok
	Kérdések, észrevételek megfogalmazása a látott szituációhoz, új anyag bevezetése	ellenőrzés	tanári közlés, tanár-diák közlés rögzítés, anyaggyűjtés	frontális osztálymunka	sway
10-13 p.	Globális környezeti problémák (videó tk.-ből, 4 p.)	tényanyag-biztosítás	anyaggyűjtés, rendszerezés	egyéni munka	digitális tábla, projektor
15 p.	Videóhoz kapcsolódó kérdések és megválaszolások	ellenőrzés	anyaggyűjtés, rendszerezés	frontális osztálymunka	sway
16-22 p.	NÉPESEDÉSI VÁLSÁG				
16-18 p.	Túlnépesedés: szemléltető videó levetítése (angol nyelvű kicsit részletesebb – csak részleteket, TK-ból 2 perces videó)	tényanyag-biztosítás	anyaggyűjtés, rendszerezés	páros munka	sway, digitális tábla, projektor
19 p.	Videóhoz kérdések elemzése, megválaszolása	ellenőrzés	videóelemzés	egyéni munka	digitális tábla, projektor
21 p.	Mit lehet tenni a túlnépesedés ellen? Ehhez tankönyvi kép kivetítése és elemzése	tényanyag-biztosítás	tanári közlés	csoportmunka	tk., digitális tábla,
22 p.	Egyéni feladat: atlaszban a természetes szaporulat különbségei kapcsán		anyaggyűjtés, rendszerezés	egyéni munka	
23-35 p.	BORÚLÁTÓ ELŐREJELZÉSEK				
23-30 p.	A TK. 225.2. és a 225.3. ábráinak elemzése, ehhez kapcsolódó kérdések megválaszolása		tanári közlés, anyaggyűjtés, rendszerezés	páros munka	sway
31-35 p.	Fejlett és fejlődő világ előrejelzéseinek összehasonlítása	tényanyag-biztosítás	tanári közlés	frontális osztálymunka	sway
36-41 p.	VÁNDORLÓ MILLIÓK				
36-39 p.	A nemzetközi vándorlás okai, szófelhő készítése az elhangzó javaslatokból		tanári közlés	csoportmunka	online szófelhő
40 p.	Népességnövekedés mértékének vizsgálata térképek segítségével (földrészek összehasonlítása)	tényanyag-biztosítás	tanári közlés	frontális osztálymunka	online térképek
41 p.	Magyarország helyzete, bevándorlás és migráció problémájának megemlítése	érdeklődés-felkeltés	anyaggyűjtés	egyéni	atlasz,
42-44 p.	IV. Összegzés, értékelés: Óra összegzése, feladat kiosztása, diákok értékelése	összefoglalás értékelés, ellenőrzés	értékelés, megerősítés	tanári közlés	
45 p.	IV. Óra lezárása Óra vége, elköszönés				

Mellékletek

Sway

- <https://sway.com/2TUKWUljfvH5OtWU?ref=Link>

Szemléltető videó

- https://www.youtube.com/watch?v=PUwmA3Q0_OE

Cikkek

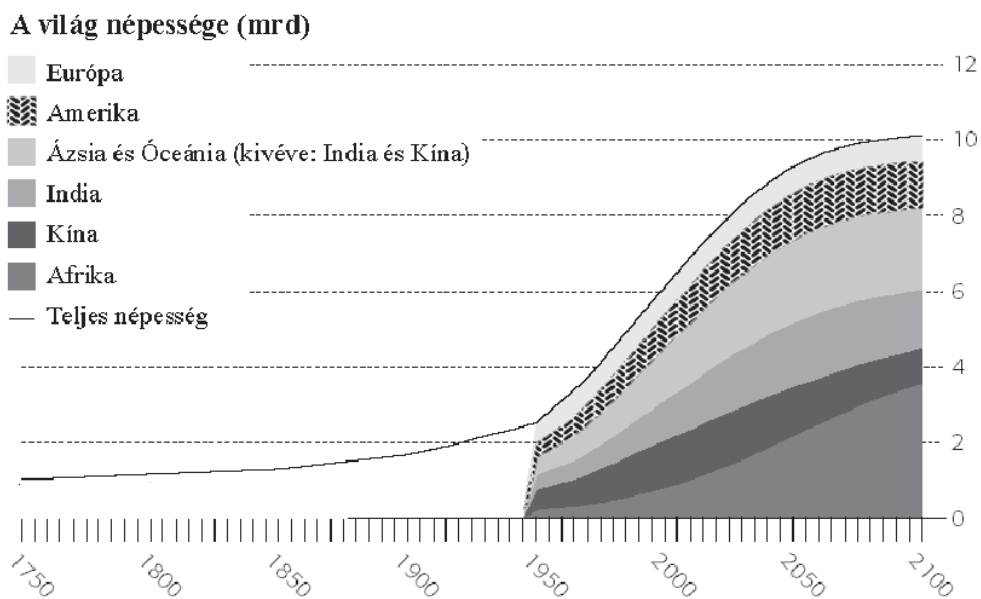
- Összefoglaló rövid cikk:
- <http://fna.hu/node/2402>
- Következményeket számba vevő cikk:
http://hvg.hu/instant_tudomany/20170124_11_milliard_ember_fold_nepessege_2100_ko_vetkezmenyek_ehezis_legszennyezis_tulnepesedes
- Éhezés:
http://hvg.hu/vilag/20170311_A_vilaghaboru_ota_nem_ehezett_ennyi_ember_mint_most
- Összefoglaló cikk:
http://hvg.hu/hetilap/2011.43/201143_hetmilliard_ember_a_foldon_sokan_es_elegen
- Feldolgozandó cikk:
http://greenpeace.blog.hu/2013/05/18/a_tulnepesedes_es_a_fold_eltartokepessege

Szemléltető online térképek infografikákkal

- Népesedésváltozás üteme országonként:
http://chartsbin.com/view/xr6?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201804
- népességszám változást bemutató oldal: <http://www.worldometers.info/>

Összefoglaló feladat

Tegyél „X”-et a táblázat megfelelő helyére az eddig elhangzottak és saját ismereteid alapján!

Állítás	Afrika	Ázsia és Óceánia (Indiával és Kínával együtt)	Amerika	Európa	Egyik sem
a) Népességének nagysága 1950 és 2100 között várhatóan nem fog lényegesen változni, a társadalom előregedését a bevándorlás ellensúlyozza.					
b) Az előrejelzések szerint népessége a XXI. században több mint háromszorosára fog nőni, ami a halálozások arányának várható csökkenésével magyarázható.					